

Marts 2026

Danskernes pension

– en model i verdensklasse

Forord

Det danske pensionssystem er en af vores største samfundsmæssige succeser – skabt gennem årtiers samarbejde mellem arbejdsmarkedets parter og vores politikere. Det giver tryghed til den enkelte og styrke til samfundet: **9 ud af 10 danskere i arbejde sparer op** til deres alderdom, og den samlede formue svarer til **200 procent af BNP**, hvilket har gjort Danmark til et internationalt forbillede.

Vi kan med rette være stolte af det pensionssystem, som vi har i dag. Vi skal værne om det, der virker – samtidig med, at vi bliver ved med at tilpasse modellen til nye behov og forventninger. Denne publikation giver et overblik over styrkerne, balancerne og de valg, der skal træffes for at fastholde et robust og relevant pensionssystem.

Vi har et stærkt pensionssystem, hvor den enkelte kan se frem til en økonomisk tryk pensionisttilværelse med en indkomst, der står i rimeligt forhold til livet før pension. Samtidig er pensionssystemet en hjørnesteen i dansk økonomi. Hver krone, som danskerne indbetaler, bliver til to kroner gennem investeringer og afkast, og med over **5.000 mia. kr. i investeringer** bidrager pensionsbranchen til vækst, grøn omstilling og sikkerhed – og nye arbejdspladser i Danmark.

Pension er mere end opsparing. Det er også et sikkerhedsnet, der hjælper i løbet af arbejdslivet ved sygdom og tab af erhvervsevne, og sundhedsordninger og -forsikringer forebygger nedslidning og fastholder folk på arbejdsmarkedet. Disse ordninger styrker både individet og arbejdsstyrken.

Denne publikation er en invitation til drøftelser om udviklingen af vores fælles pensionssystem – med respekt for det fundament, vi står på. Vi skal fastholde opbakningen og værne om tilliden. Vi skal styrke fleksibiliteten og sikre, at opsparing til pension altid kan betale sig. Og vi skal understøtte rammer, så investeringerne kan vokse til gavn for den enkelte og dansk økonomi. Det kræver ansvarlige beslutninger og et fælles ejerskab – for at bevare og udvikle et pensionssystem, der er en hjørnesteen i vores samfundsmodel. Lad os sammen sikre, at det danske pensionssystem også er en styrke for fremtidige generationer.

God læselyst
Kent Damsgaard
Adm. direktør, F&P

Indhold

Indledning	6
Danskerne er verdensmestre i pension.....	8
Pension indeholder også forsikringer i arbejdslivet	12
Fremtidens pensionssystem kræver fleksibilitet, incitament og opbakning	14
Pensionsformuen er en kæmpe investeringsmuskel.....	18
Pensionsopsparingen styrker dansk økonomi	20
Det danske pensionssystem – struktur og design.....	21

Indledning

Danmark har et af verdens mest velfungerende pensionsystemer. Styrken bygger på kollektive aftaler og obligatorisk opsparring, som sikrer høj deltagelse og solide pensioner. Modellen har skabt økonomisk tryghed for den enkelte og styrket de offentlige finanser, fordi presset på folkepensionen mindskes. Der er praktisk talt ingen fattige pensionister i Danmark, og langt de fleste kan se frem til en indkomst som pensionist, der står i rimeligt forhold til indkomsten før pension. Samtidig beskattes pensionerne ved udbetaling, hvilket understøtter en holdbar økonomi, selv om et større antal ældre fremover vil trække mere på velfærdsydelse som sundhed og pleje.

Siden Fælleserklæringen i 1987 har arbejdsmarkeds-pensionerne udviklet sig fra et gode for få til i dag, hvor 9 ud af 10 i arbejde har en pensionsordning. De fleste kommer tidligt i gang med opsparring, hvilket giver fuld effekt af renters rente. Ved pensionsalderen er halvdelen af formuen skabt af afkastet fra investeringerne. Samtidig indeholder ordningerne forsikringer, der beskytter mod tab af erhvervsevne og understøtter et langt og sundt arbejdsliv.

Den samlede opsparring – svarende til 200 pct. af BNP – giver Danmark en unik investeringskraft, som både understøtter vækst i Danmark og bidrager med investeringer i blandt andet grøn omstilling og forsvar.

**Danmark har et
af verdens mest
velfungerende
pensionssystemer**

Selv om Danmarks økonomi udgør en meget lille del af den samlede verdensøkonomi, er en tredjedel af den danske pensionsformue investeret inden for landets grænser. Pensionssystemet er dermed en central drivkraft for økonomisk stabilitet og udvikling i Danmark. To tredjedele af midlerne investeres i udlandet for at sikre afkast og risikospredning.

Men succesen er ikke givet. Pensionssystemet skal opleves som relevant og retfærdigt for både nuværende og kommende generationer. Det kræver stabile rammer og tillid – men også at have mod til at tilpasse sig nye behov hos danskerne. Her er en række balancer afgørende for systemets langsigtede bæredygtighed.

Det danske pensionssystem bygger i dag på et stærkt kollektiv og er obligatorisk, hvilket sikrer høj opsparing og solidaritet. Men flere danskere efterspørger fleksibilitet og individuelle valgmuligheder. Et system uden valgmuligheder kan opleves som ufleksibelt, mens en for høj grad af individualisering kan svække styrken i det kollektive og gøre danskernes pensionsprodukter unødigt dyre.

Balancen mellem offentlig og privat finansiering er ligeledes central. Folkepensionen giver grundsikring, mens arbejdsmarkedspensionerne supplerer. Denne kombination minimerer fattigdom og letter presset på statskassen, fordi egne pensioner modregnes i pensionstillægget. Men der er fortsat en gruppe på omkring en halv million danskere med gode indkomster, som sparer for lidt op og derfor bliver mere afhængige af offentlige ydelser, end deres arbejdsindkomst egentlig tilsiger. Det skaber et free rider-problem, der kan udfordre opbakningen til de obligatoriske ordninger blandt dem, der bidrager fuldt ud.

Forsikringer er en vigtig del af pensionsordningerne og er et sikkerhedsnet ved sygdom og tab af erhvervsevne. Men hvis forsikringerne fylder for stor en del af pensionsbidraget, kan det reducere den opsparrede formue i væsentlig grad.

Samtidig skal investeringerne med et højt risikostyret afkast gå hånd i hånd med ansvarlighed i forhold til klima, sikkerhed og samfundsøkonomi. Tillid til systemet kræver stabile rammer, men stabilitet må ikke blive til stivhed. Et system, der ikke tilpasser sig, risikerer at blive utidssvarende og miste opbakning.

For at bevare styrken i pensionssystemet kræves langsigtet fokus på både stabilitet og tilpasning. Rammerne skal fastholde tilliden og samtidig skabe fleksibilitet, så ordningerne følger samfundets udvikling og opsparenes behov. Det skal altid kunne betale sig at spare op, og ingen må falde udenfor.

Kort sagt: Fremtidens pensionssystem kræver aktivt ejerskab fra alle parter - pensionselskaber, arbejdsmarkedets parter og Folketinget - hvor beslutninger træffes med blik for helheden - og balancerne fungerer som kompas for en bæredygtig og langtidsholdbar udvikling.

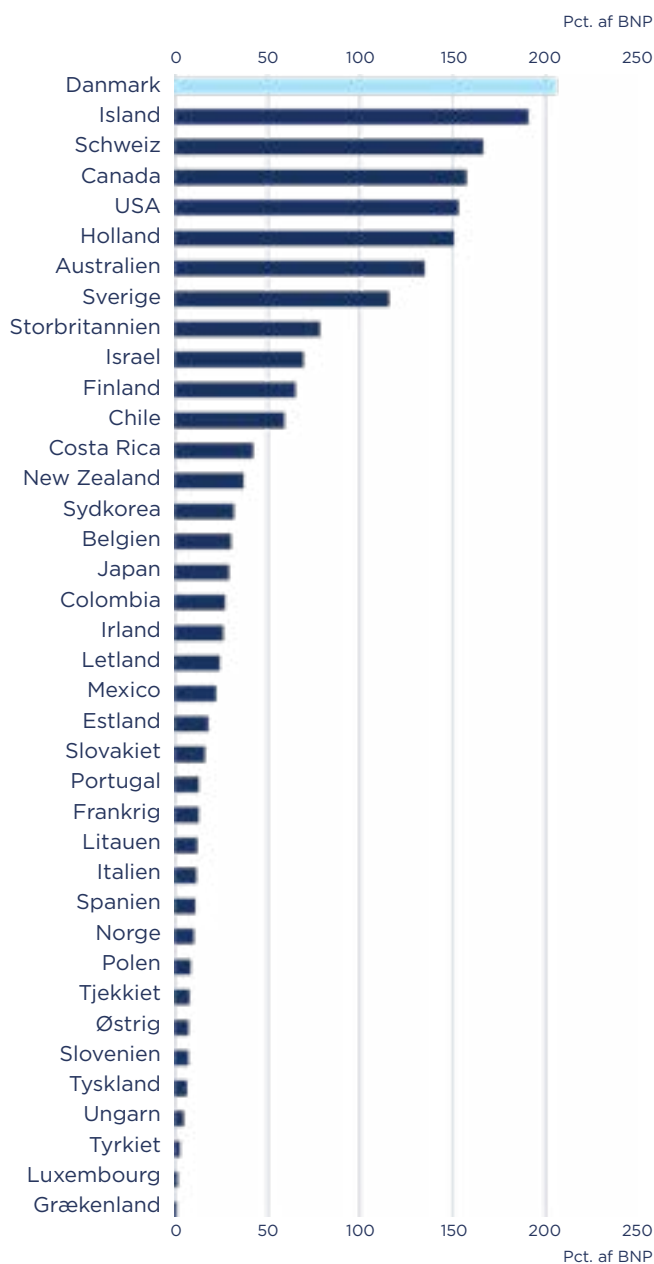
Danskerne er verdensmestre i pension

Det danske pensionssystem er internationalt anerkendt som et af verdens bedste. Danskernes samlede pensionsopsparing udgør 200 pct. af BNP – kun Island er i nærheden af samme niveau. Denne verdensrekord skyldes, at mere end 9 ud af 10 danskere i arbejde hver måned indbetaler en del af deres løn til pension. Opsparingen fik for alvor luft under vingerne med Fælleserklæringen i 1987, som udbredte arbejdsmarkedspensioner til store dele af det private arbejdsmarked, så privatansatte begyndte at spare op til pension ligesom de offentligt ansatte.

Danskerne er verdensmestre i pension

- 200 pct. af BNP – verdensrekord i pensionsopsparing.
- 9 ud af 10 danskere i arbejde sparer op til pension.

Verdens største pensionsformue

Anm.: Pensionsformuer på tværs af lande som andel af BNP, 2024.
Kilde: OECD, Pensions at a Glance 2025.

Pensionssystemets tre søjler

Folkepension og ATP

Forhindrer fattigdom

Skattefinansieret

Ingen valgmuligheder

Søjle 1

Kollektive arbejdsmarkeds- og firmapensioner

Sikrer rimelige dækningsgrader og forsikringer i arbejdslivet

Bidragsfinansieret

En række valgmuligheder

Søjle 2

Privat pensionsopsparring

Sikrer tilpasning til individuelle behov og fleksibilitet

Egenfinansieret

Fuld valgfrihed

Søjle 3

Pensionssystemet er funderet på tre søjler

En god pensionsordning skal sikre en indkomst som pensionist, der står i et rimeligt forhold til lønnen som erhvervsaktiv. Det danske pensionssystem bygger på tre søjler: Folkepension og ATP i søjle 1 giver alle et rimeligt grundlag at leve for. Arbejdsmarkedspensioner i søjle 2 er baseret på aftaler mellem arbejdsgiver- og fagforeningsrepræsentanter eller virksomhedsaftaler og supplerer den offentlige pension. Endelig kan den enkelte supplere med privat pensionsopsparring (søjle 3). Omkring trefjerdedele af lønmodtagerne har en overenskomst med pensionsordning, og mange uden overenskomst har pension som en del af lønpakken.

Pensionsordningerne er målrettet kunder og medlemmers behov

Indbetalingerne til pension ligger typisk mellem 13 og 21 pct. af lønnen afhængigt af faggruppe og branche. Indbetalingsprocenterne er afstemt med lønniveauet og den indkomst, man kan forvente at få som pensionist, når der tages højde for forventede antal år på pension og samspillet med de offentlige folkepensionsydelse. Da folkepensionen fylder mindre, hvis man har en relativt høj indtægt fra egne pensioner, skal man som hovedregel betale en større andel af sin indkomst ind til pension, jo højere indkomst man har, mens man arbejder.

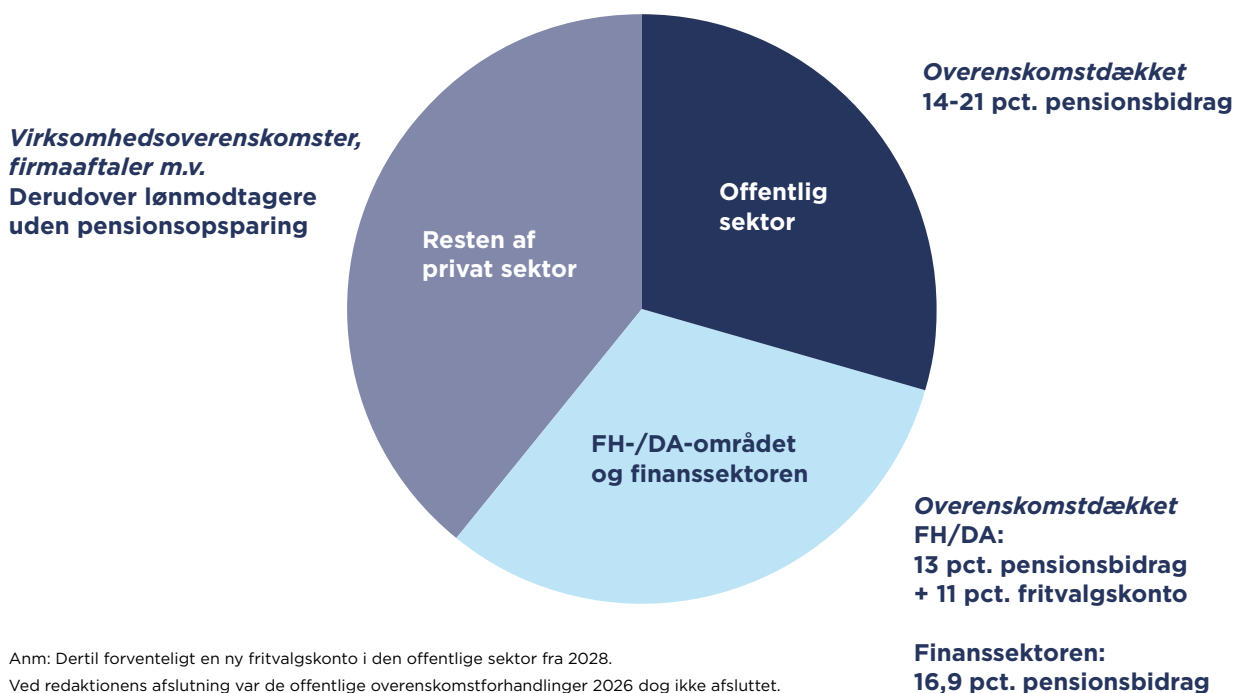
Der er de seneste år kommet en vis grad af fleksibilitet i pensionsindbetalingerne. Mange overenskomster har fritvalgsordninger, der giver den enkelte mulighed for at vælge mellem løn, pension eller frihed. Derudover kan man altid aftale med sit pensionselskab at indbetale ekstra ud over det aftalte.

Arbejdsmarkedspensionselskaberne har typisk medlemmer med nogenlunde samme levetid og risiko for invaliditet, fordi de kommer fra samme fag eller uddannelse. Det gør det muligt at ensrette produkter og træffe beslutninger på vegne af medlemmerne via bestyrelser med repræsentanter fra arbejdsgivere og

fagforeninger. Firmapensionselskaberne tager samme hensyn for virksomhedens medarbejdere. Her kan der være større variation i indbetalinger og behov fra virksomhed til virksomhed, hvilket betyder, at kunderne ofte får flere valgmuligheder, fx når det gælder risikodækninger og investeringsvalg.

Denne kombination af kollektiv styrke, obligatoriske ordninger og fleksibilitet har gjort det danske pensionssystem til en international rollemodel – og til en central drivkraft for økonomisk tryghed og samfundets langsigtede bæredygtighed.

Lønmodtagerne og arbejdsmarkedspensionerne i søjle 2

Pension indeholder også forsikringer i arbejdslivet

Pensionsordningerne indeholder også en række vigtige forsikringer. En del af den månedlige indbetaling til pension går typisk til forsikringer.

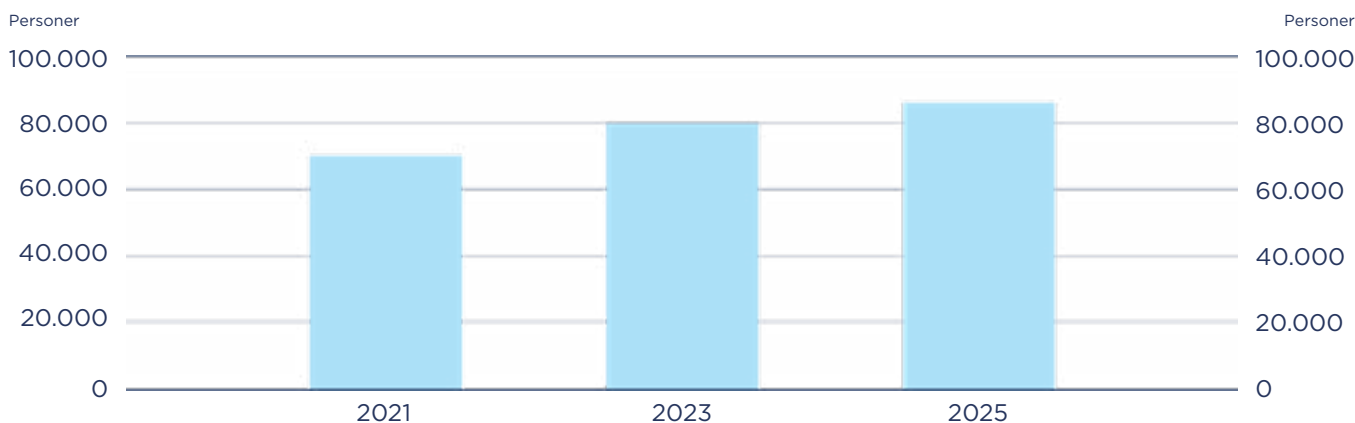
Hvis man på grund af sygdom eller ulykke helt eller delvist mister sin arbejdsevne, kan man få udbetalinger fra en tab af erhvervsevneforsikring. Det er en løbende ydelse, der ofte supplerer den offentlige førtidspension, og samtidig opretholder indbetalingerne til pension, som om man stadig var i arbejde. Det er et vigtigt sikkerhedsnet, der beskytter mod drastiske indkomstfald, hvis uheldet rammer.

Flere danskere får i disse år behov for deres forsikringer. 85.000 danskere i den erhvervsaktive alder modtager i dag udbetalinger fra tab af erhvervsevneforsikring. De fleste er personer, som i slutningen af deres arbejdsliv bliver ramt af fysiske skader og nedslidning, men også bekymrende mange unge under fyrré år kan i dag ikke arbejde som følge af psykiske

problemer. Når flere personer får brug for deres tab af erhvervsevneforsikring, stiger prisen på forsikringen. Det udfordrer balancen mellem forsikringsdækninger og opsparing, fordi der kan blive færre penge til pension til alderdommen.

Pensionssystemet bygger på solidaritet inden for forsikringsfællesskaber, fx afgrænset af bestemte faggrupper eller virksomheder. Det har den fordel, at kunderne eller medlemmerne i et pensionselskab nogenlunde ligner hinanden i forhold til levetidsrisiko og forsikringsbehov. Det kan samtidig betyde, at bestemte risici - særligt invaliditetsrisiko - koncentrerer sig i nogle selskaber, og øger omkostningerne til forsikringsdækningerne.

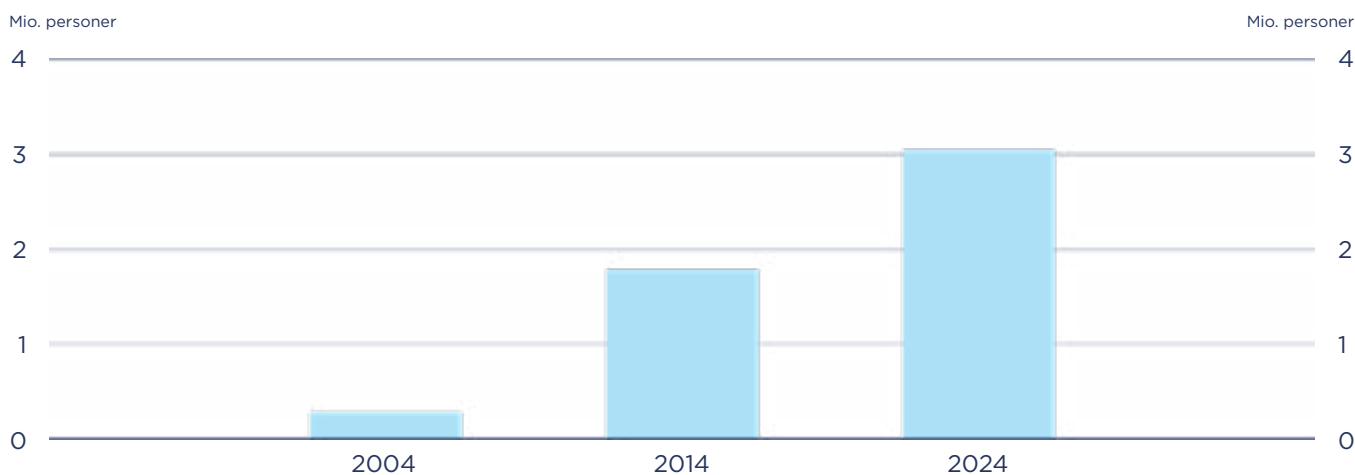
Stor stigning i udbetalinger fra tab af erhvervsevneforsikring

Anm.: Antal modtagere af udbetalinger fra tab af erhvervsevneforsikringer 2. kv. hvert år.

Kilde: F&P's statistik over tab af erhvervsevneudbetalinger.

Over 3 mio. har en sundhedsforsikring eller -ordning

Anm.: Antal personer dækket af en sundhedsforsikring eller -ordning.

Kilde: F&P's sundhedsforsikringsstatistik.

Forebyggelse får stigende betydning

Mere end 3 mio. danskere er dækket af en sundhedsforsikring eller -ordning. Disse forsikringer medvirker til at forebygge, at mindre skader og skavanker udvikler sig til langvarigt sygefravær og tab af arbejdsevne. I det seneste år har op imod hver fjerde dansker med en sundhedsforsikring eller -ordning fået hjælp.

Forsikringerne supplerer det offentlige sundhedsvæsen og dækker ofte, hvor der er egenbetaling i det offentlige sundhedsvæsen. Det er ofte ved smerter i bevægeapparatet, som kan behandles med fysioterapi eller kiropraktik, og på stressområdet, hvor sundhedsforsikringerne og -ordningerne giver adgang til fx psykologhjælp.

Pension er også vigtige forsikringer

- 85.000 danskere modtager udbetaling fra tab af erhvervsevneforsikring fra pensions- eller forsikringsselskab.
- 3 mio. danskere har sundhedsforsikring eller sundhedsordning.
- Hvert år bruger hver fjerde sin sundhedsforsikring eller sundhedsordning.

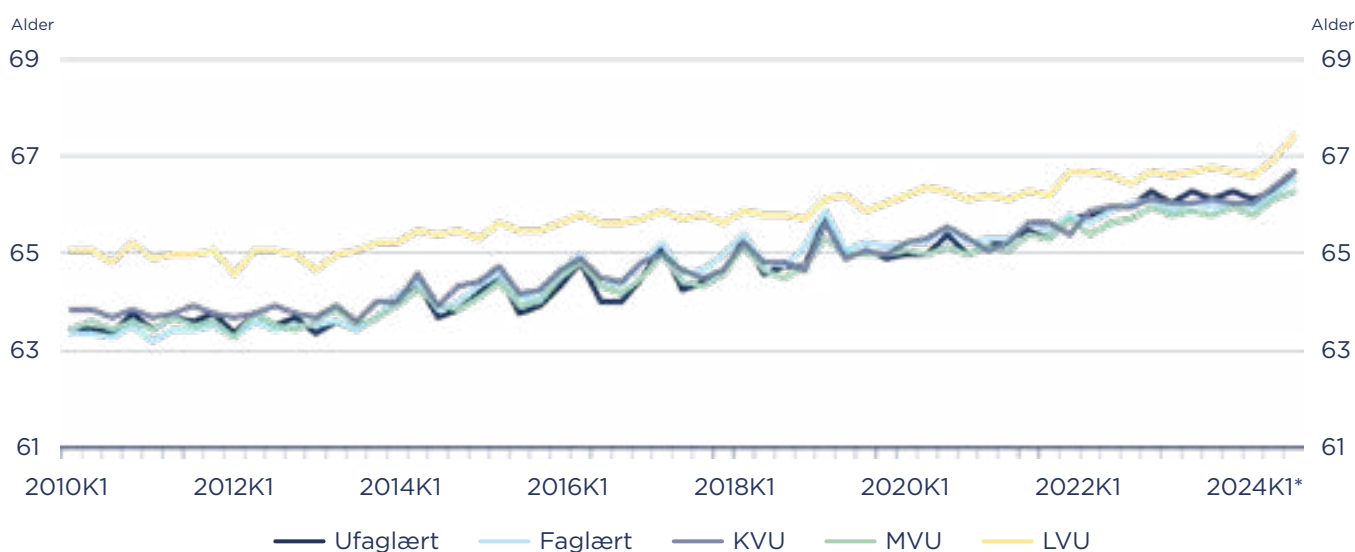
Fremtidens pensionssystem kræver fleksibilitet, incitamenter og opbakning

Flere arbejder længere - fleksibilitet er nøglen

Danskerne går senere på pension end tidligere. Politiske reformer har hævet efterløns- og folkepensionsalderen, som i 2040 når 70 år. Det har medvirket til at øge tilbagetrækningsalderen markant på tværs af uddannelsesniveauer. Samtidig har Folketinget gennemført reformer, der sikrer, at det kan betale sig at spare op og arbejde længere: aldersopsparing, hvor udbetalinger ikke modregnes, ekstra pensionsfradrag (for ratepension og livrente), højere beskæftigelsesfradrag for seniorer, seniorpræmie efter folkepensionsalderen og afskaffelse af modregning i folkepensionen ved egen og ægtefælles eller samlevers erhvervsindkomst.

Men en stigende pensionsalder øger behovet for fleksibilitet mellem arbejdsliv og tilværelsen som pensionist. Seniorer efterspørger flere muligheder for en glidende overgang til pension - færre ugentlige timer, flere fridage og længere ferier. Over 130.000 arbejder som delpensionister, hvor de kombinerer nedsat arbejdstid med udbetalinger fra pensionen. Efterløn og tidlig pension gør det muligt for den enkelte at trække sig fra arbejdsmarkedet før folkepensionsalderen. For andre giver førtidspension og seniorpension mulighed for tidlig tilbagetrækning, hvis de har nedsat erhvervsevne.

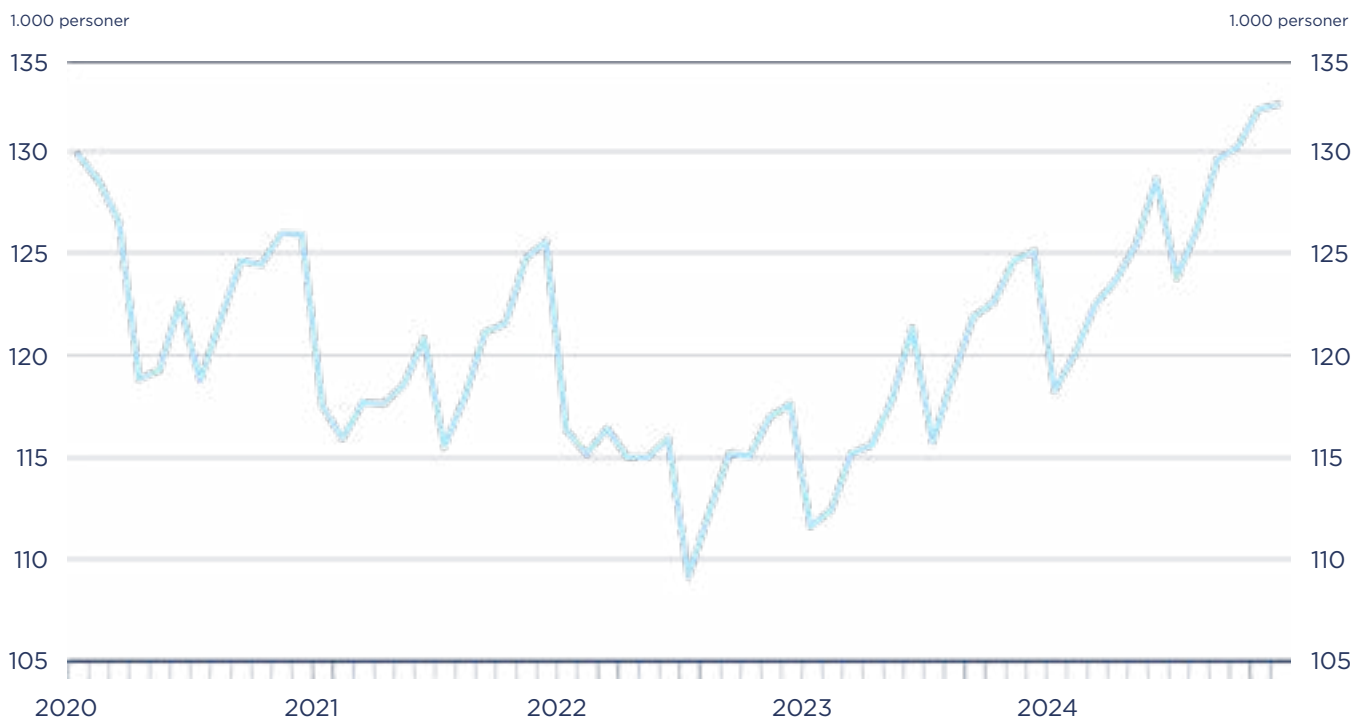
Stigende tilbagetrækningsalder

Anm.: *Tallene er foreløbige. Tilbagetrækningsalderen ved overgang til efterløn, tidlig pension eller folkepension. KVVU, MVU og LVU er hhv. kort, mellemlang og lang videregående uddannelse.

Kilde: F&P's tilbagetrækningsstatistik.

Flere folkepensionister i arbejde

Anm.: Beskæftigede folkepensionister er personer, som modtager folkepension samtidig med, at de har en erhvervsindkomst. Opgørelsen omfatter også selvstændige.

Kilde: F&P's statistik Seniorernes arbejdsmarkedsregnskab.

Fleksible pensioner skal følge med et længere arbejdsliv

Fleksibilitet handler ikke kun om arbejdstid, men også om pensionsordninger. Ens pensionsudbetalinger kan starte fra 60 år eller 3-5 år før folkepensionsalderen afhængigt af, hvornår ordningen er blevet oprettet.

Mange overenskomster giver mulighed for at gå ned i tid de sidste fem år før folkepensionsalderen eller holde ekstra seniorfridage. Det kan finansieres via lavere pensionsindbetalinger eller fritvalgskontoen. I den offentlige sektor og finanssektoren kan man ofte opretholde sin tidligere pensionsindbetaling, selv om man går ned i tid.

Der er også behov for fleksibilitet i udbetalingerne. Livrenter kan sættes på pause, hvis man vender tilbage til arbejdsmarkedet – men det samme gælder ikke ratepensioner, hvilket gør det mindre attraktivt at genoptage arbejdet. Fremtidens pensionssystem bør give mulighed for at pause udbetalinger fra ratepensionen og starte udbetalinger fra pensionsopsparinger i hvert fald fem år før folkepensionsalderen for at sikre mulighed for mere fleksibel tilbagetrækning.

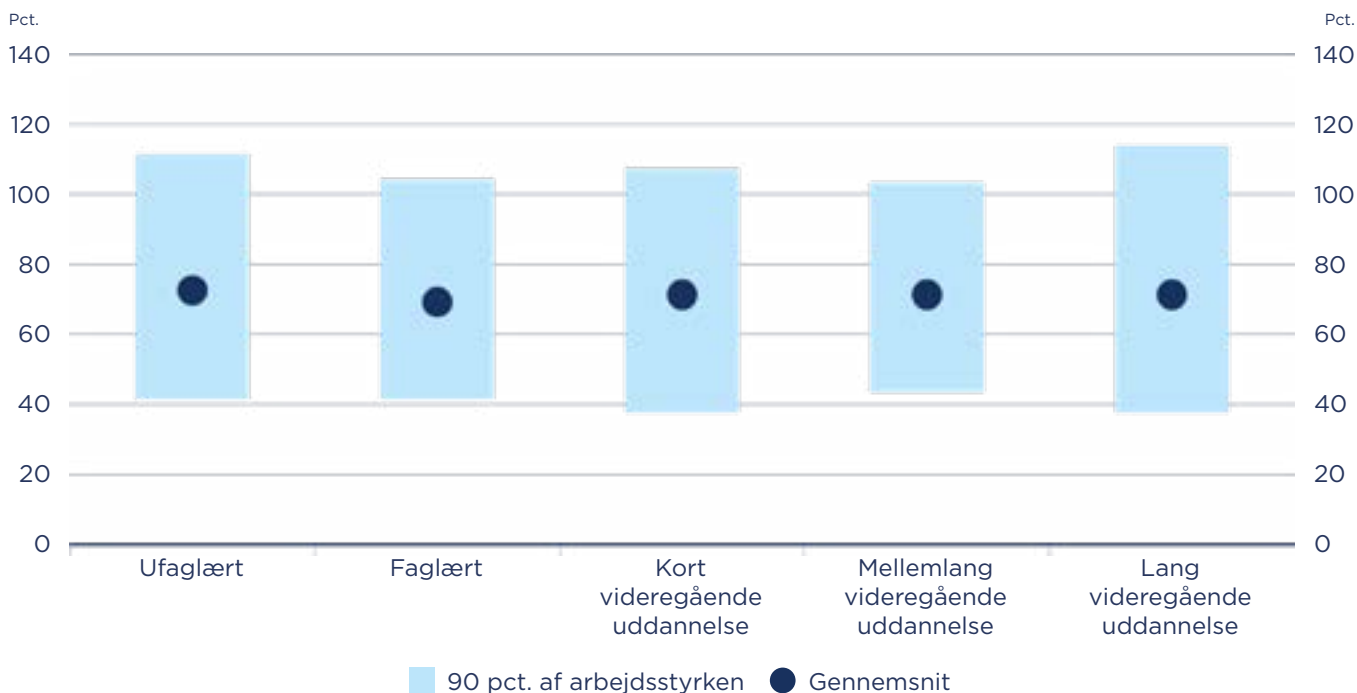
Forslag, der sikrer mere fleksibel tilbagetrækning:

Mulighed for at pause ratepensionen efter påbegyndt udbetaling.

Alle skal kunne begynde udbetaling af pension i hvert fald 5 år før folkepensionsalderen.

Mulighed for at indbetale med den høje sats på aldersopsparingen via en arbejdsgiveradministreret pensionsordning, selv om man har igangsat pensionsudbetalinger (ratepension og livrente).

Fornuftige dækningsgrader for de fleste – ingen tegn på overopsparing

Anm.: Nettodækningsgraden viser den disponible indkomst før og efter pension. Opgjort for førsteårs folkepensionister (67-årige) i 2024 og sammenlignet med personernes gennemsnitlige indkomst i alder 58-60 år. Folkepensionisterne har modtaget folkepension i alle 12 måneder og har ikke en erhvervsindkomst i året. Den disponible indkomst før pension er fremskrevet med forbrugerprisindekset fra Danmarks Statistik. De lyseblå kasser repræsenterer spredningen i dækningsgraden for 90 pct. af befolkningen.

Kilde: Særudtræk fra F&P's statistik over nettodækningsgrader.

Opbakningen afhænger af retfærdighed og incitament

De fleste danskere har fornuftige pensionsopsparinger. Det skyldes ikke mindst, at omkring halvdelen af pensionsopsparingen ved pensionstidspunktet består af afkast, som pensionskassen har sikret ved at investere indbetalingerne.

En tommelfingerregel er, at dækningsgraden – indkomst som pensionist i forhold til indkomst som erhvervsaktiv – bør ligge omkring 80 pct. I dag er gennemsnittet ca. 70 pct., med variationer mellem uddannelsesgrupper.

Men der er fortsat omkring en halv million danskere, som sparer for lidt op, selv om de har pæne indkomster. Det giver ikke kun en fattigere pensionisttilværelse for dem, men skaber også et free rider-problem: personer uden tilstrækkelig opsparing kompenseres relativt mere af de offentlige pensioner end dem, der har sparet op. Det er urimeligt over for dem, der tager ansvar for egen pension, og hvis

gruppen bliver for stor, kan det skade opbakningen til systemet. Derfor er incitament og obligatoriske ordninger afgørende for at fastholde solidariteten og sikre, at det altid kan betale sig at spare op.

Fleksibilitet er nøglen til et længere arbejdsliv.

- 130.000 seniorer arbejder ved siden af deres folkepension.

Pensionsformuen er en kæmpe investeringsmuskel

Den samlede pensionsopsparing er på over 5.000 mia. kr., og hele formuen investeres for at sikre afkast. Afkastet er afgørende, fordi hver krone, der sættes til side i dag, skal bevare sin værdi, når den udbetales som pension. De færreste har lyst til at opgive forbrug i dag, hvis de ikke samtidig har udsigt til at kunne få mindst samme forbrug - og gerne højere - den dag, pengene udbetales som pension.

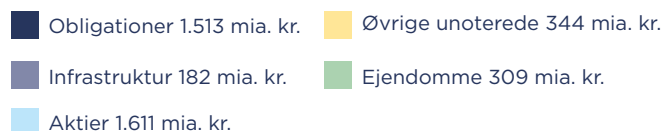
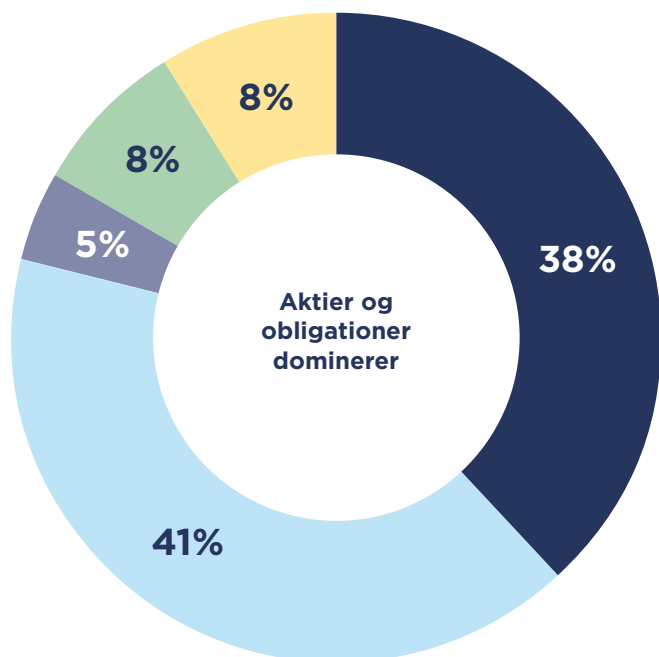
Pensionselskaberne skal handle i pensionsopparernes bedste interesse. Selskaberne er forpligtet til at opnå det højest mulige risikostjerede afkast, hvilket kræver bred risikospredning og investering i både sikre og mere risikofyldte aktiver med højere forventet afkast. Det fremgår endda direkte af den europæiske regulering, at medlemslandenes regeringer ikke må blande sig i pensionselskabernes investeringspolitik.

Pensionsformuen er en central drivkraft for vækst og velstand. Midlerne investeres i finansielle markeder, ejendomme og virksomheder, hvilket stiller kapital til

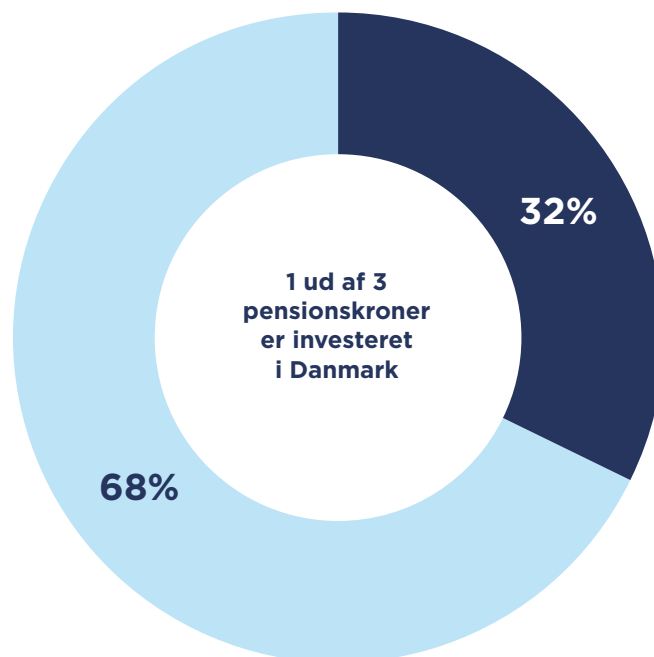
rådighed for danske og internationale investeringer. Frem mod 2030 forventes yderligere 400 mia. kr. investeret, fordi pensionsindbetalinger og afkast fortsat overstiger udbetalingerne.

Langt størstedelen af formuen er placeret i obligationer og aktier, men der er også betydelige investeringer i unoterede aktiver, fx har pensionselskaberne for over 200 mia. kr. i boliger og erhvervsjendomme i Danmark. Disse giver stabile afkast og øger udbuddet af boliger til danskerne. Unoterede investeringer omfatter også grøn omstilling - havvind, solceller, Power-to-X og biogas.

Branchen har givet et betinget tilsagn om at investere 450 mia. kr. i grønne aktiver inden 2030 og har allerede nået 385 mia. kr. Derudover spiller pensionskapital en rolle i oprustningen af Europas forsvar, hvor den danske pensionsbranche bidrager med investeringer og samarbejder med det danske forsvar om fx bygning og drift af kaserner.

Anm.: Figuren viser værdien af pensionsbranchens beholdning af investeringsaktiver i 3. kvrt. 2025. Ekskl. ATP.
Kilde: F&P's investeringsstatistik.

Anm.: Figuren viser værdien af pensionsbranchens beholdning af investeringsaktiver i 3. kvrt. 2025.
Kilde: F&P's investeringsstatistik.

Hver tredje pensionskrone er investeret i Danmark, bl.a. i stats- og realkreditobligationer, aktier og ejendomme. Uden for Danmark dominerer amerikanske aktier, som udgør 25 pct. af alle pensionsmidler – især drevet af stærk kursudvikling i tech-sektoren.

Pensionsopsparingen bidrager dermed til investeringer, der understøtter vækst, grøn omstilling og sikkerhed. I en geopolitisk situation med behov for energuafhængighed og oprustning kræves enorme investeringer, hvor privat kapital er afgørende. Europas konkurrenceevne er udfordret af lav produktivitet og høje energiomkostninger, hvilket har gjort USA mere attraktiv for investeringer. Skal kapitalen i højere grad søge mod Europa, kræver det politisk handling og stabile rammevilkår – ikke blot hensigts-erklæringer og skåltaler om færre byrder og mindre regulering.

Pensionsformuen er en kæmpe investeringsmuskul

- Over 5.000 mia. kr. investeret – pensionsinvesteringer skaber vækst.
- 450 mia. kr. til grøn omstilling inden 2030 – vi er godt på vej.
- Hver tredje pensionskrone investeres i Danmark.

Pensionsopsparingen styrker dansk økonomi

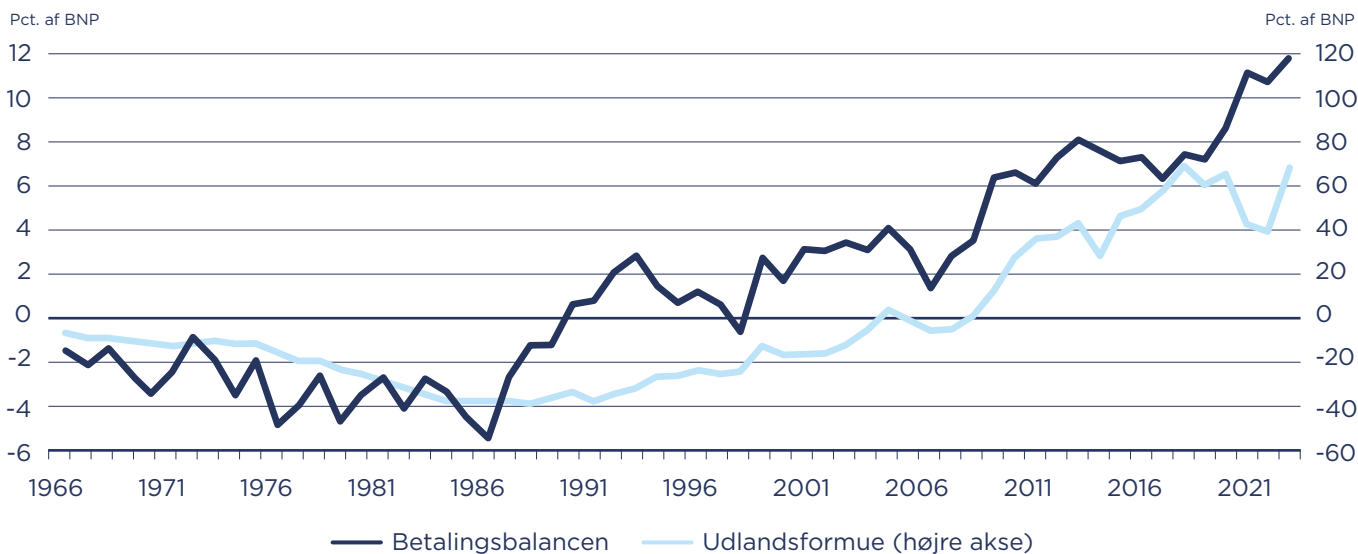
Dansk økonomi står bomstærkt. Beskæftigelsen er historisk høj, virksomhederne klarer sig godt, og de offentlige finanser viser store overskud. Det økonomiske råderum er opjusteret flere gange, og den langsigtede finanspolitik er holdbar. Denne gunstige situation har mange årsager, men pensionssystemet spiller en afgørende rolle for, at Danmark i dag står stærkere end de fleste vestlige lande.

Udviklingen er bemærkelsesværdig. I 1980'erne var Danmark præget af store underskud på betalingsbalancen, høj gæld og lav opsparing. Udbredelsen af arbejdsmarkedspensionerne efter Fælleserklæringen i 1987 har vendt billedet. Danmark har nu en betydelig udlandsformue i stedet for udlandsgæld, og betalingsbalancen har været positiv siden 1999. Vi har både positiv nettoeksport af varer og tjenester og positiv kapitalbalance. Med andre ord: Danmark tjener mere på salg og investeringer i udlandet, end vi betaler for import og aflønning af udenlandske investeringer herhjemme.

Pensionssystemet styrker også de offentlige finanser. Obligatoriske arbejdsmarkedspensioner har øget den private opsparing markant, og levetidsindekseringen af folkepensionsalderen har øget seniorbeskæftigelsen og skatteindtægterne. Staten sparer desuden penge, fordi folkepensionen modregnes, når danskerne får udbetalt egne pensioner. Hertil kommer pensionsafkastskatten (PAL-skat), som siden indførelsen i 2000 har givet et provenu på 650 mia. kr. – mere end dobbelt så meget som forventet. Hver pensionsopsparer betaler i gennemsnit omkring 10.000 kr. årligt i PAL-skat, hvilket har bidraget til de store overskud på de offentlige finanser.

Kort sagt: Pensionssystemet har ikke kun sikret danskerne økonomisk tryghed i alderdommen – det har også været en hjørnesten i opbygningen af en stærk og robust dansk økonomi.

Fra gæld til guld - udlandsgæld er blevet til udlandsformue

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM databank og egne beregninger.

Det danske pensionssystem – struktur og design

Det danske pensionssystem er bygget op som et klassisk tre-søjle-system, der kombinerer offentlig grundsikring, obligatoriske arbejdsmarkedspensioner og frivillig privat opsparing. Denne struktur sikrer både solidaritet og individuelle muligheder.

Pensionssystemet er kendetegnet ved bred dækning, stærk kollektiv forankring og stor investeringskraft – med en samlet formue på over 5.000 mia. kr. Investeringerne understøtter både dansk økonomi og globale projekter, herunder grøn omstilling og infrastruktur. Systemet kombinerer solidaritet med individuelle valgmuligheder og er designet til at skabe økonomisk tryghed for den enkelte og stabilitet for samfundet.

Søjle 1 – Offentlig pension

Folkepensionen er en skattefinansieret Pay-As-You-Go-ordning (PAYG), der giver alle en grundlæggende indkomst som pensionist. Den består af et grundbeløb og indkomstafhængige tillæg. ATP, som også hører til søjle 1, er en obligatorisk opsparing med livrenteelement, der giver et lille, men stabilt supplement.

Søjle 2 – Arbejdsmarkedspensioner

Arbejdsmarkedspensionerne omfatter ca. 9 ud af 10, som er i arbejde. Ordningerne er typisk Defined Contribution (DC), hvor man aftaler størrelsen af indbetalingerne – ofte 13-21 pct. af lønnen. Overenskomster giver yderligere fleksibilitet, fx fritvalgsordninger med valg mellem løn, pension eller frihed. Mange ordninger indeholder også forsikringer mod tab af erhvervsevne og kritisk sygdom.

Søjle 3 – Privat opsparing

Privat pensionsopsparing giver mulighed for yderligere fleksibilitet.

Produktkarakteristika

Livrente sikrer livsvarig forsørgelse uanset levetid, mens ratepensioner giver fleksibilitet i udbetalingsperioden og kan udbetales over 10 til 30 år. Aldersopsparing er en enkel løsning med

skattefri udbetaling. Livrenter har ubegrænset fradrag og beskattes ved udbetaling, mens ratepension har et årligt fradragsloft (68.700 kr. i 2026). Aldersopsparing giver ingen fradrag, men udbetales skattefrit og har et indbetalingsloft (9.900 kr. og 64.200 kr. i 2026, hvis man har syv år eller mindre til folkepensionsalderen).

Investeringsmodeller

Der findes to grundlæggende investeringsmodeller, hvor markedsrenteprodukter i dag er det mest udbredte blandt dem, som sparer op:

- *Gennemsnitsrenteprodukt:*
Pensionsselskabet udjævner afkastet over tid og garanterer en minimumsydelse. Investerings- og levetidsrisikoen bæres primært af selskabet, hvis garantien er ubetinget.
- *Markedsrenteprodukt:*
Typisk uden garanti. Afkastet følger markedsudviklingen direkte, og den enkelte opsparer bærer investerings- og levetidsrisikoen. Til gengæld er der mulighed for højere afkast på lang sigt.

Skatteprincipper

Det danske pensionssystem følger i hovedreglen ETT-modellen (Exempt-Taxed-Taxed): indbetalinger til livrenter og ratepensioner er fradragsberettigede, afkast beskattes med pensionsafkastskat (PAL-skat), og udbetalinger beskattes som personlig indkomst. Undtagelsen er aldersopsparing, hvor indbetalingerne beskattes, og udbetalingerne er skattefrie (Taxed-Taxed-Exempt).

Vi er en del af velfærden

F&P er brancheorganisation for forsikrings- og pensionselskaber. Vi varetager branchens interesser og arbejder for, at branchen bliver kendt for sit bidrag til at løse nogle af de største udfordringer, det danske og internationale samfund står over for. Det handler i bund og grund om tryghed. Fx er de fleste danskere forsikret mod ulykke, brand og tyveri, og 3 millioner danskere supplerer det offentlige sundhedstilbud med en sundhedsforsikring.

F&P's medlemmer er på den måde allerede i dag en vigtig del af den velfærd, vi kender. Som branche skal vi være med til at forme fremtidens offentlige velfærd for alle. Og øge fremtidens samlede tilbud om velfærd til den enkelte.

Derfor arbejder branchen på investeringer, der både skaber udvikling i samfundet, gode arbejdspladser og afkast til danskernes alderdom. Vi investerer i fremtidens Danmark. Ikke mindst i forhold til grøn omstilling.

F&P

